

Foton: Teija Lehto

PÅ JAKT EFTER SPRÅK OCH KULTUR

– sedd från en ivrig
kursdeltagares perspektiv

Om SRO:s fortbildningskurs på Biskops-Arnö, i Uppsala och i Stockholm den 12–16 juni 2017 som arrangerades av Svensklärarna i Finland rf i samarbete med nätverket Svenska nu och Riksföreningen Sverigekontakt.

Tidigt på morgonen den 12 juni startade alla vi entusiaster, drygt 20 kvinnliga och en modig manlig svensklärare, vår resa mot Stockholms flygplats, Arlanda, där vi skulle mötas av kursarrangörerna, bl.a. Satu Pessi, ordförande för Svensklärarna i Finland rf, för att sedan samåka till det natursköna och ärorika Biskops-Arnö, som även kallas Nordens folkhögskola.

Denna historiska plats har anor från 1200-talet och ligger på en grön ö i Mälaren på passligt avstånd från både Stockholm, Uppsala och Arlanda. På denna plats lär kungligheter och höga ämbetsmän inom Svenska kyrkan ha

vistats under otaliga århundraden före oss och ännu i dag, sades det, kan man se medlemmar av svenska kungafamiljen rida med sina hästar här i dessa natursköna trakter.

Alltså litet utanför och en aning av-sides från det hektiska storstadslivet i Stockholm, skulle vår kurs om språk och kultur hållas, så att var och en skulle ha en ypperlig chans att enbart koncentrera sig på att njuta av mångsidig svensk kultur och en bekväm samvaro. Både längre kurser och även sommarkurser, vilka båda ordnas i detta vackra natu- 2000-området, är av bl.a. följande slag: musikkurser, kurser i konst och hant-

verk, kurser med temat ”natur och odling”, skrivarkurser samt fotokurser. En sådan fotokurs samt en skrivarkurs pågick samtidigt med vår ”mycket trevlig vistelse för själ och sinne” såsom det heter på Biskops-Arnös hemsida.

Väl framme möttes vi av resten av våra kursansvariga: Tiinaliisa Granholm från Svenska nu, Teija Lehto från Laurea och Marjaana Halsas från Haaga-Helia. Efter att vi hade hittat till våra rum, togs vi hand om den historieälskande Håkan Tegnestål, som bl.a. tar hand om låtskrivarutbildningen på Biskops-Arnö. Han visade oss runt i de otroligt fina och minnesrika byggnaderna i området. Senare skulle han ännu agera som guide på vår utflykt till universitetsstaden Uppsala.

Som allra första programpunkt fick denna kultur- och språkälskande kvinnoskara ta del av en möjligast bred översikt över den aktuella svenska litteraturen som presenterades för oss av Arne Johnson. Han lade framför oss en så helt otrolig hög av svenska böcker genom tiderna att man hade svårt att tro sina ögon. Ännu mer imponerade blev vi då han i tur och ordning berättade några väsentliga punkter angående nästan alla av dessa böcker samt högläste för oss och vi förvandlades åter till småbarn vid läggdags.

Under den andra kursdagen på Biskops-Arnö hade vi som inledning en workshop om exkursioner i undervisningen och projektstudier som leddes av kursarrangörerna Teija Lehto från Laurea och Marjaana Halsas från Haaga-Helia. De kunde dela med sig av sina värdefulla erfarenheter av exkursioner med vuxenstuderande, vilka också kan vara lärorika när man åker iväg med gymnasie-studerande och elever från grundskolan. Allt ska vara noggrant planerat och man ska alltid vara beredd på att litet ändra på sina planer, ifall det skulle behövas. Det viktigaste för oss utbildare är förstas att kunna se hur entusiasmerade och motiverade våra studerande blir när de får åka till det land vars språk de håller på att lära sig samt vilken motivationskick en sådan studieresa dem kan ge. Att märka att man klarar sig i den nya kulturen är något helt avgörande för en språkinlärare. Därefter fick vi lära känna en milstolpe för sverigefinnarna – Sveriges Radio och

Sisuradio som möjliggjorde oss en inspirerande förmiddag. I andan av Finland 100 år visade oss nyhetsredaktörerna Sini Teng och Anniina Tourunen hur enorm roll Sisuradion och de finskspråkiga medierna har i sverigefinnarnas liv. Vi fick också höra om finskans ställning som ett av minoritetsspråken i Sverige.

Under en hälsning från Riksföreningen Sverigekontakt i Finland, genomförd av Lars Bergman, fick vi höra bl.a., vilka projekt föreningen har på gång i Finland samt på vilka punkter den kan stå oss lärare till tjänst med t.ex. i form av stipendier mm. Hela tisdag eftermiddag fick vi ägna oss åt min personliga favoritkulturform – svensk film tillsammans med Lars-Åke Smed som presenterade också utöver den svenska filmens historia även populära genrer, aktuella filmer och aktiviteter kring dem. Vi fick se filmsnuttar från viktiga milstolpar i svensk film som åter idag är i uppsving i och med de nordiska deckarboomen och ”nordisk noir”.

En buss väntade på oss på morgonen av den tredje och samtidigt den sista kursdagen som vi skulle tillbringa på Nordens Folkhögskola, Biskops-Arnö. Efter en kort stund anlände vi till det historiska Uppsala, universitetsstaden, som också många finländare känner till från sin egen studietid.

Utflykten inleddes med ett besök till Celsiusskolan som är Sveriges största idrottsgymnasium, där vi möttes av specialläraren Helena Bicer med varm personal och färska kanelbullar. Som finländare blev jag kanske mest imponerad av hur allvarligt man här satsade på att de nyinflyttade flyktingarna och invandrarna skulle integrera sig i det svenska samhället. Man hade anställt skolbiträden från alla respektive ursprungsländer, t.ex. från Irak, Bosnien och Afghanistan. Mängden av invandrare och flyktingar är ju i en helt annan skala i Sverige än i Finland och vi har mycket att lära oss av Sverige när det gäller den här saken. Intressant för en lärare var det också att höra, hur man kan kombinera gymnasiestudier med en framgångsrik idrottskarriär.

Lunch fick vi äta på restaurang Matikum i Engelska parken, där vi fick en känsla av campuslivet samtidigt som vi hörde om hur man kan undervisa precis anlända utlänningar i svenska från punkt noll, oftast utan något som helst gemensamt språk att tillgå. Efter ett gruppfoto på Slottsbacken, där man kan få se alla de viktigaste sevärdheterna i Uppsala, följde vi med på en guidad rundvandring med Håkan Tegnestål

från Biskops-Arnö, vars införlivade berättelser och sanna historier från gångna tider väckte hela det soliga Uppsala till ett liv: vi kunde alla se framför oss hur det hade varit förr. Vi hade bl.a. besök i Domkyrkan, som än idag fungerar som huvudkyrkan inom Svenska kyrkan, i Skattkammaren samt i Anatomiska Teatern och Gustavianum, där självaste Carl von Linne’ en gång hade gått. Fikaträff hade vi på Institutionen för Nordiska Språk. Efter egen vandring på stan i Uppsala fick vårt besök ett värdigt slut i form av en middag på en av stadens populäraste restauranger.

Vi återvände ännu till Biskops-Arnö för en sista natt, eftersom vi följande morgon skulle åka vidare till den kungliga huvudstaden, Stockholm. Efter utcheckningen fick vi ännu höra Mette Stiernstedt, Barbro Johansson, Anna Persson och Victoria Steen från SIFA, Stockholms Intensivsvenska för Akademiker berätta ”Om nya sätt att undervisa nybörjare i svenska – Läspanjektet”. Efter lunchen transporterades vi till Stockholm och checkade oss in på vårt hotell. På eftermiddagen åkte vi båt till Djurgården och fick en guidad tur på Abba museet, något som var en utomordentlig upplevelse för oss alla äldre och yngre Abba-fansen, fast flera av oss besökte museet för tredje eller t.o.m. fjärde gången. ”Smaklig måltid” fick vi önska varandra när vi njöt av middagen på Abba museets restaurang. Kvällen avslutades med en ledig kväll i Stockholm och många av oss tog tillfället i akt i likhet med Monica Zetterlunds sång: ”Sakta vi gå genom stan”.

På kursens sista morgon ordnades ett besök till Finlandsinstitut på Snickarbacken i Stockholm, där vi fick höra om verksamheten som förstås var starkt betonat av Finland 100 års-jubileumsprogram. Sedan åkte vi förstas vidare till Svenska Institutet där vi fick ta del av hur man ger folk runtom i världen möjligheter och uppmuntar dem till studier i svenska språket och svenska kulturen. Som sista programpunkt fick vi höra och häpna kring det otroligt stora ”Projekt Slussen” och fick en presentation av Slussens ombyggnadsprojekt 2016–2025 på Infolokalen på Stadsgården 8. Vi fick ta avsked av varandra på restaurang Gondolen, där vi åtnjöt en smaklig lunch. Med massor av nya kontakter bland svensklärarna och bagaget fullt av språk och kultur kunde vi åka hem efter fem dagar av fullpackat program. Trötta och nöjda kan vi endast tacka arrangörerna för en fantastisk vecka i en fantastisk miljö! Vi ses om ett år på Island! ■

